Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap

Jaarverslag 2020

Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap (KNHG)
Bezoekadres:
Oost-Indisch Huis
Korte Spinhuissteeg 3
1012 CK Amsterdam

Mail: info@knhg.nl

1. Voorwoord

In 2020 rondde het KNHG de eerste driejarige beleidsperiode af. Uit de evaluatie van de activiteiten kan worden geconcludeerd dat bijna alles wat bedacht is voor deze beleidsperiode op de een of andere manier is uitgevoerd of ontwikkeld. Uit de evaluatie bleek ook dat er meer gedaan is dan vooraf voorgenomen was. Het is dan ook niet zonder trots dat we deze succesvolle periode afsluiten en de blik op de komende drie jaar richten. Rest niets anders dan een woord van dank te richten aan het Harreveldfonds, dat het KNHG ruimhartig financieel ondersteund heeft in 2018-2020. Het bestuur, vertegenwoordigers van Jong KNHG en het bureau hebben zich in de zomer gebogen over een nieuw Beleids- en Werkplan. Het genootschap mag zich ook deze beleidsperiode gelukkig prijzen met de, wederom genereuze, financiële steun van het Harreveldfonds.

2020 was om meer redenen een memorabel jaar. In de eerste plaats vanwege de COVID-19-pandemie die het leven en werken, zoals we dat tot dat moment kenden, overhoop gooide. De medewerkers van het bureau moesten thuis en dus op afstand van elkaar aan de slag, wat leidde tot nieuwe manieren van overleg en contact. Vooral voor de stagiaires en jonge historici, die bij het bureau werkervaring op deden, betekende dit dat zij collega's alleen via een scherm hebben ontmoet en het toch zo belangrijke element in een stage van 'op een kantoor werken' hebben moeten missen. Ook het bestuur is noodgedwongen overgegaan op digitaal vergaderen. Fysieke bijeenkomsten en congressen zijn, met uitzondering van de nieuwjaarsborrel in januari, vervangen door een of andere digitale variant. Groot pluspunt van deze periode is de ontdekking geweest van het zogenoemde *webinar*. Die vorm van samenkomen heeft een plek veroverd en zal, ook nadat alle beperkende maatregelen zijn opgeheven, een vast element blijven in het repertoire van het KNHG.

Tot slot was 2020 het jaar waarin de vereniging 175 jaar bestond én het wetenschappelijke tijdschrift BMGN – *Low Countries Historical Review* vijftig jaar. De festiviteiten rondom dit jubileum zijn grotendeels uitgevoerd zoals vooraf bedacht, ondanks de coronapandemie. Op de website van het KNHG kunt u een animatie over de historie van het genootschap bekijken en een podcast over de laatste vijfentwintig jaar beluisteren. Bovendien ontvingen alle leden aan het einde van het jaar een prachtig vormgegeven publicatie met daarin de winnende essays van de uitgeschreven prijsvraag én een speciale extra editie van BMGN – *Low Countries Historical Review*, met daarin terugblikken van leden van redacties en bureaumedewerkers op vijftig jaar artikelen over de geschiedenis van de Lage Landen. In hoofdstuk 4 kunt u lezen wat er tijdens de jubileumviering nog meer is gedaan. Ik wens u veel leesplezier!

Antia Wiersma
Directeur van het bureau

Waar kunt u ons vinden?

Websites: www.knhg.nl, www.historici.nl, www.bmgn-lchr.nl, www.historicidagen.nl
Facebook: JongKNHG, HistoriciNL, BMGN-LCHR
Twitter: @_KNHG, @HistoriciNL, @BMGN_LCHR
Instagram: @Historicidagen2019, @JongKNHG, @Historici.nl

2. Organisatie

2.1. Bestuur KNHG

Henk te Velde, voorzitter
Joost Dankers, penningmeester
Karwan Fatah-Black, secretaris
Dirk Jan Wolffram, voorzitter redactie BMGN – *Low Countries Historical Review*
Dirk Alkemade, Jong KNHG

Bestuursleden met speciale portefeuilles

Carla van Boxtel, onderwijs
Marens Engelhard, archieven
Martine Gosselink, musea
Inger Leemans, congressen

Het bestuur heeft in 2020 vier keer vergaderd. Er waren drie reguliere vergaderingen op 26 maart, 25 augustus en 10 november, en een ingelaste vergadering op 7 mei met alleen het dagelijks bestuur.

2.2. Bureau KNHG

Medewerkers 2020

Pepijn Aarnink, communicatiemedewerker KNHG en webredacteur Historici.nl
Tessa Lobbes, managing editor BMGN – *Low Countries Historical Review*
Hans Spijker, editor BMGN – *Low Countries Historical Review*
Caroline van Vliet, administratie en webredactie
Antia Wiersma, directeur

Stagiaires en vrijwilligers in 2020

Diego Bosman, onderzoeksstagiair liefdadigheidsgeschiedenis in Nederland (1 juni tot 1 september)
Roosa Heikura, stagiaire Historicidagen (vanaf 1 december)
Marie Keulen, redactie-assistent *BMGN – Low Countries Historical Review* (tot 1 juni)
Sebastiaan Klokgieters, stagiair communicatie KNHG en webredactie Historici.nl (tot 1 februari)
Nathan Looije, redactie-assistent *BMGN – Low Countries Historical Review* (15 mei tot 15 december)
Stefan van Nieuwenhuizen, *BMGN – Low Countries Historical Review* (tot 1 juli)
Charlotte de Vetten, stagiaire communicatie KNHG en webredactie Historici.nl (1 mei tot 1 augustus)
Peter Vis, *BMGN – Low Countries Historical Review* (tot 1 juli)
Christa Wesselink, stagiaire communicatie KNHG en webredactie Historici.nl (1 oktober tot 1 januari)

Personele wisselingen

In januari 2020 trad Pepijn Aarnink in dienst als communicatiemedewerker KNHG en webredacteur Historici.nl. Hij volgde in die functie Hadewijch Zwart op, die eind 2019 naar het Nederlands Militair Historisch Instituut vertrok. Hans Spijker kreeg per 1 juli uitbreiding van zijn dienstverband bij Huygens ING. Per die datum werd hij, naast zijn redacteurschap bij BMGN – *Low Countries Historical Review*, voor twee dagen per week aangesteld in de *editorial support*-functie bij het open access-tijdschriftenplatform in wording.

Teamontwikkeling

In juli 2020 heeft het team een digitale workshop 'Vergelijk-je-rijk' gevolgd bij Scientific Storytelling. In deze workshop kwamen de kracht van metaforen, vergelijkingen en analogieën bij het omzeilen van jargon of het uitleggen van moeilijke begrippen aan de orde.

3. Beleid

3.1. Missie, visie, ambitie en rollen

Missie
KNHG verbindt historici en komt op voor de belangen van historici en van het vak.

Visie
KNHG is overtuigd van het maatschappelijk belang van historische kennis.

Ambitie
KNHG is een zelfbewuste 'vereniging 2.0' waarin leden samen met bestuur en bureau actief participeren.

Rollen

Verbinder van historici
Het KNHG is de overkoepelende vereniging voor alle professionals werkzaam in verschillende historische werkvelden. Het KNHG heeft als doel deze werkvelden te overzien en te verbinden. De website van het KNHG biedt een professioneel platform aan alle leden.

Belangenbehartiger van historici
Het KNHG werpt zich op als makelaar/verbinder in het maatschappelijk debat bij thema's die de vereniging en haar leden belangrijk vinden. Deze aanpak bevordert het maatschappelijk belang van historische kennis en verhoogt de zichtbaarheid van het KNHG. De relevante thema's worden in samenspraak met de leden vastgesteld. Leden van het bestuur en het bureau, maar ook verenigingsleden, treden actief op als woordvoerder namens het KNHG.

Belangenbehartiger van het vak
Het KNHG houdt zich bezig met professionalisering van en ontwikkelingen in het vak, de kwaliteit van opleidingen en de toegankelijkheid van bronnen. Het KNHG bevordert het debat over beroepsethische kwesties.

3.2. Beleid waaronder nieuwe vormgeving

Nieuw meerjarenbeleidsplan voor periode 2021-2023

In de zomer van 2020 heeft een delegatie van het bestuur en het bureau, op anderhalve meter afstand, gebrainstormd over de invulling van een nieuw meerjarenbeleidsplan. Deze brainstorm vond plaats op het IISG en stond onder deskundige leiding van Marloes ten Kate. De uitkomsten van de brainstorm zijn verwerkt in een nieuw Beleids- en Werkplan voor de periode 2021-2023. Na goedkeuring door het bestuur en kennisgeving tijdens de Algemene Ledenvergadering, is dit nieuwe beleidsplan gepubliceerd op de website van het KNHG en aangekondigd in de nieuwsbrief van december.

Meerjarenbeleid en uitvoering jaarplan

2020 was het derde en laatste jaar van het driejarig beleidsplan dat eind 2017 is opgesteld. Alle activiteiten die in 2020 zijn ontplooid, zijn ontwikkeld en uitgevoerd vanuit de drie rollen die het KNHG voor zichzelf heeft geformuleerd (zie onder 3.1. Missie, visie, ambitie en rollen). Om die rollen handen en voeten te geven, zijn drie strategieën geformuleerd: toevoegen van waarde voor jonge leden, versterken van beroepsorganisatie én vergroten van zichtbaarheid. Eind 2019 is een brainstormsessie georganiseerd met het team. Hieruit zijn concrete activiteiten voortgekomen voor 2020. Dit alles resulteerde in een jaarplan, dat vervolgens diende als leidraad voor de werkzaamheden van het bureau. De wereldwijde pandemie als gevolg van Covid-19 en de maatregelen die getroffen zijn om deze pandemie te beteugelen, hebben geleid tot een gedeeltelijk andere invulling van de voorgenomen activiteiten. Belangrijkste wijziging ten opzichte van de plannen, was dat alle fysieke evenementen zijn geannuleerd en/of vervangen door digitale evenementen. Eind 2020 heeft Antia Wiersma, directeur van het bureau, een terugblik op deze beleidsperiode geschreven. Deze terugblik is geplaatst op de website van het KNHG en gedeeld met de leden via de nieuwsbrief.

Strategie: Toegevoegde waarde voor jonge historici

Een belangrijk onderdeel van het Beleids- en Werkplan 2018-2020 is het toevoegen van waarde aan het lidmaatschap van jonge leden. De wereldwijde pandemie dwong ook Jong KNHG tot een herbezinning van de voorgenomen (fysieke) activiteiten (zie het kopje 'Activiteiten' onder 3.4.1. Jong KNHG). In 2020 heeft Jong KNHG zich op sociale media actief geprofileerd als *influencer*, met als doel bekendheid te genereren voor de vereniging en de verschillende bijeenkomsten en evenementen. Daarnaast heeft het zich op sociale media actief ingezet voor de werving van jonge en studentleden. Dit heeft relatief veel nieuwe leden opgeleverd. Ter promotie van Jong KNHG is in 2020 een nieuwe promotiefilm gemaakt en verspreid. Hiervoor heeft Jong KNHG het productiebedrijf Jaar & Dag Media ingehuurd, dat is opgericht door twee jonge historici.

Door de veranderende werkzaamheden als gevolg van de COVID-19-crisis en dus ook de veranderde besteding van het budget, kon het bestuur besluiten jonge historici in 2020 een steuntje in de rug te geven. Daartoe is een oproep gedaan aan recent gepromoveerde of te promoveren historici om mee te dingen naar een beurs van het KNHG. In totaal werden dertien inzendingen ontvangen, waaruit de jury, bestaande uit de voorzitter van het KNHG en de redactievoorzitter van BMGN – *Low Countries Historical*

Review, drie gegadigden heeft gekozen. Deze jonge historici ontvangen de beurs om hen de ruimte te geven een artikel voor het tijdschrift te schrijven.

Strategie: Versterken beroepsorganisatie

De tweede strategie is het versterken van de beroepsorganisatie teneinde de rol van belangenbehartiger van het vak en de professie waar te kunnen maken. In deze rol heeft de vereniging in 2020 nadrukkelijk van zich laten horen. Het KNHG sprak zich een aantal keer uit, zoals in een openbare reactie op het voorstel voor een nieuwe archiefwet (januari) en in een open brief naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Kajsa Ollongren over het adviescollege dialooggroep slavernijverleden (juli). In december is een verklaring uitgegeven naar aanleiding van de racistische besmeuring van het pand waar The Black Archives is gevestigd.

Het KNHG speelde gedurende dit jaar wederom een inhoudelijke rol in de ontwikkeling en uitvoering van het plan om een open access-tijdschriftenplatform te ontwikkelen onder auspiciën van het Humanities Cluster van de Koninklijke Academie van Wetenschappen (KNAW). Het projectplan is begin 2020 ingediend bij NWO, en na toekenning van de aangevraagde subsidie is begonnen met de start van het project en de bouw van het platform. Gedurende de eerste maanden van het project (juni tot en met september) heeft directeur van het bureau Antia Wiersma het projectleiderschap op zich genomen. Begin oktober heeft zij dit overgedragen aan een extern geworven projectleider. Het KNHG blijft gedurende de driejarige projectfase nauw betrokken bij de verdere ontwikkeling van het platform, dat sinds januari 2021 'live' is onder de naam openjournals.nl.

Strategie: Vergroten zichtbaarheid KNHG

Om relevant te zijn als belangenbehartiger is het van belang zichtbaar te zijn en te blijven. Het bureau heeft het jubileum van het KNHG en het wetenschappelijk tijdschrift BMGN – *Low Countries Historical Review* aangegrepen om actief de pers te zoeken in 2020. Verder is de landingspagina van de website continu geactualiseerd én is de Engelstalige site actief onderhouden in 2020. Hiertoe laat het bureau Nederlandstalige artikelen vertalen en plaatst die op de website.

3.3. Leden

Ledenontwikkeling

Op 31 december 2019 telde het KNHG 1036 leden; per 31 december 2020 waren dat er 1075. Het aantal abonnementen op BMGN – *Low Countries Historical Review* nam licht af van 117 naar 112.

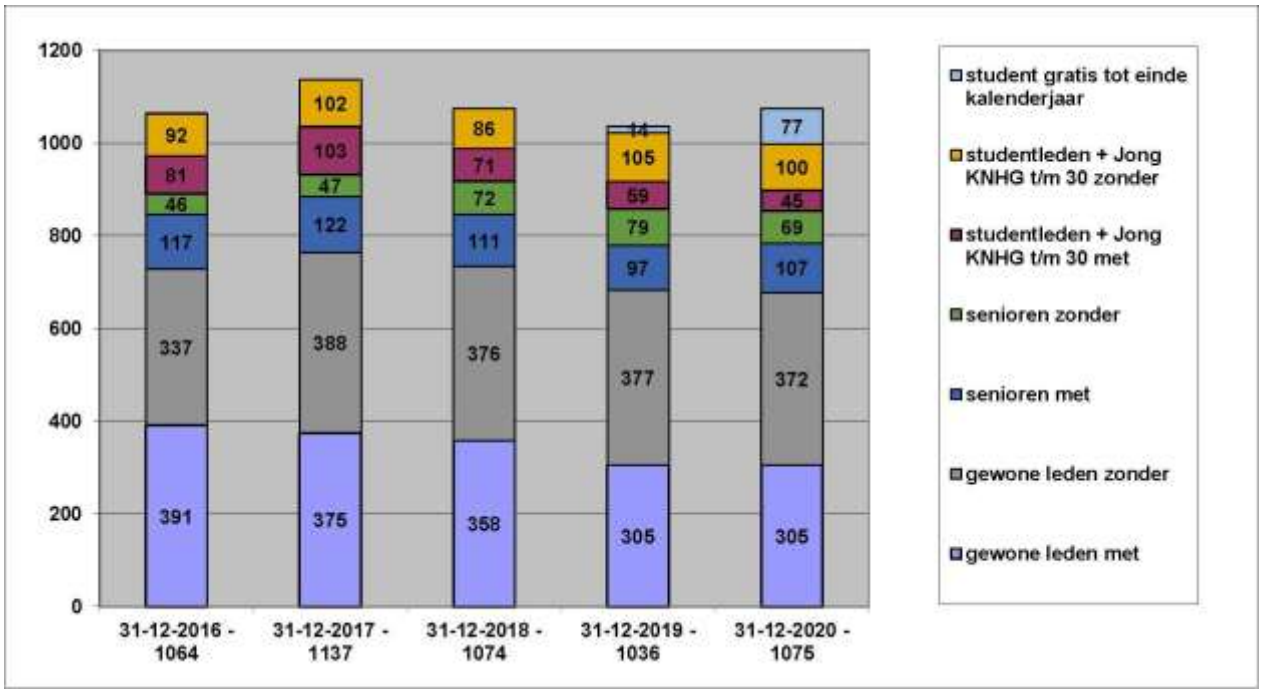

Grafiek ledenverloop 2016 t/m 2020

Institutioneel lidmaatschap

In november 2020 is een mailing uitgegaan om organisaties en instellingen te werven voor een institutioneel (steun)lidmaatschap.

Ledenwerving

Regelmatig worden ledenwerfacties gekoppeld aan de congressen en bijeenkomsten die het KNHG organiseert. Leden krijgen aanzienlijke korting op de toegangsprijs voor KNHG-bijeenkomsten; soms zijn ze zelfs gratis toegankelijk voor leden. Niet-leden die zich aanmelden voor een evenement en zich tegelijkertijd als KNHG-lid aanmelden, kunnen tevens profiteren van de ledenkorting op de toegangsprijs. Jong KNHG heeft in 2020 een belangrijke rol gespeeld bij het werven van jonge leden. Door actief ledencampagnes te voeren onder jongeren en studenten, en door advertenties te plaatsen, is een groot aantal aanmeldingen voor het gratis studentlidmaatschap binnengekomen.

3.4. Werkgroepen

3.4.1. Jong KNHG

Jong KNHG is een werkgroep van het KNHG, met een apart bestuur en reglement. Het doel is om activiteiten van de beroepsvereniging af te stemmen op de specifieke behoeften van jongeren in het historisch werkveld en hen zo structureel bij het KNHG te betrekken.

Het bestuur van Jong KNHG bestond in 2020 uit:

- Tom Scheepstra, voorzitter
- Hannah van der Heijde, penningmeester

- Ester Zoomer
- Lema Salah
- Dirk Alkemade
- Laura Brinkhorst
- Renate Wijmenga
- Daphne Stechweij

Het bestuur van Jong KNHG kwam in 2020 zes keer in vergadering bij elkaar.

Ledenontwikkeling

Het aantal student- en Jong KNHG-leden mét gedrukt tijdschrift is in 2020 gestegen met 22, het aantal Jong KNHG-leden zonder gedrukt tijdschrift met 27. Er zijn 77 studenten ingeschreven voor het gratis lidmaatschap tot 2021, waarvan 12 betalend lid zijn geworden per 1 januari 2021.

Activiteiten

In 2020 heeft Jong KNHG verschillende activiteiten georganiseerd:

- 22 april: arbeidsmarkt voor jonge historici met Kayleigh Goudsmit (15 deelnemers)
- 3 juni: de 'Vergelijk je rijk show' met Scientific Storytelling (18 deelnemers)
- 24 juni: de 'Wat ging er door je heen show' met Scientific Storytelling (10 deelnemers)
- 21 juli: webinar met VN-ambassadeur Karel van Oosterom (25 deelnemers)
- 21 oktober: webinar 'Geopolitical consequences of the coronavirus for the EU' (14 deelnemers)
- 27 oktober: webinar online onderwijs (10 deelnemers)
- 10 december: webinar met Europarlementariër Lara Wolters (14 deelnemers)

3.4.2. Verklaringen

Een werkgroep, bestaande uit leden en bestuursleden, heeft een stappenplan opgesteld met daarin criteria om goed onderbouwde verklaringen uit te kunnen geven indien de actualiteit daar aanleiding toe geeft. De Algemene Ledenvergadering heeft in december ingestemd met deze procedure en criteria. Zowel de procedure als de criteria zijn op de website te vinden. Dit stappenplan kon begin december al in de praktijk worden gebracht, toen het pand waarin The Black Archives is gevestigd werd besmeurd met racistische leuzen. Het KNHG heeft daags daarna een verklaring uitgedaan waarin deze daad ten stelligste wordt veroordeeld.

3.5. Prijzen

Clio Fonds Stipendium

Het in 2017 opgerichte Clio Fonds maakt historisch onderzoek op het terrein van de Nederlandse geschiedenis in brede zin mogelijk. Het Clio Fonds Stipendium is ondergebracht bij het Prins Bernhard Cultuurfonds, dat ook verantwoordelijk is voor het honoreren van de aanvragen. In 2020 hebben Pauline Broekema, voor een boek over de negentiende-eeuwse feministe Kee Groot, en Tessa Leuwsha, voor een boek over Suriname, dit stipendium ontvangen.

Elise Mathilde Essay Prijs

In 2019 is, in nauw overleg met het Elise Mathilde Fonds en de Maatschappij der Letterkunde (de organisator), besloten dat de Elise Mathilde Essay Prijs niet in 2020 maar in 2021 tijdens de Historicidagen zal worden uitgereikt. De oproep voor deze prijs is half oktober gepubliceerd en verder verspreid. De jury voor de 2021-prijs bestaat uit prof. dr. Marjolein ’t Hart (Huygens ING/VU), prof. dr. Mieke Aerts (UvA) en Dirk Alkemade MA (Universiteit Leiden) namens het bestuur van het KNHG en dr. Anna Dlabacová (Universiteit Leiden) en dr. Peter van Dam (UvA) namens de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde.

4. Jubileum

2020 had een jaar vol evenementen, bijeenkomsten, feesten en bijzondere momenten moeten worden: de vereniging bestond immers 175 jaar en de BMGN – *Low Countries Historical Review* verscheen vijftig jaar geleden voor het eerst in de huidige vorm. De pandemie heeft tot gevolg gehad dat de fysieke jubileumactiviteiten niet door konden gaan. Met een goede dosis creativiteit heeft het bureau echter daar waar mogelijk digitale alternatieven ontwikkeld en uitgevoerd. Het geplande jubileumfeest is doorgeschoven naar juli 2021.

Het jubileum van het genootschap is ook niet onopgemerkt gebleven in het gemeentehuis van Utrecht en op het Binnenhof in Den Haag. Na benadering door Jong KNHG ontving het KNHG namelijk drie felicitatiebrieven: van Jan van Zanen, destijds burgemeester van Utrecht – de stad waar de voorloper van onze beroepsvereniging werd opgericht, van minister-president Mark Rutte, zelf historicus, en van Tweede Kamervoorzitter Khadija Arib.

4.1. Webinars en digitale jubileumlunches

De aanvankelijk geplande jubileumlunches zijn omgewerkt tot vier webinars van een uur, die elk een actueel onderwerp behandelden:

- Donderdag 23 april: webinar over een open access-tijdschriftenplatform in wording met Jeroen Sondervan
- Woensdag 27 mei: webinar over digitale bronnen in samenwerking met het Nationaal Archief, Archives Portal Europe (APE) en de Universiteitsbibliotheek Amsterdam, ter vervanging van het Voorjaarscongres over Wereldburgerschap
- Dinsdag 16 juni: webinar over toegepaste geschiedwetenschap met Beatrice de Graaf, Lotte Jensen, Rina Knoeff en Catrien Santing
- Dinsdag 13 oktober: webinar over Verboden Woorden met Maarten Prak, Barbara Henkes en Karen Polak

4.2. Prijsvraag

Het bestuur heeft een prijsvraag uitgeschreven over de 'Toekomst van Geschiedenis'. De twee winnende essays zijn gepubliceerd in een mooi vormgegeven boek, dat in december is verzonden naar alle leden. De winnende essays zijn *Wijsheid achteraf als kompas* door Antoon De Baets en *Ramen waar eerst muren waren* door Sanne Stevens.

4.3. Jubileumuitingen

Het ontwikkelde jubileumlogo is op alle uitingen geplaatst, zowel in een digitale variant als een fysieke versie (sticker).

4.4. Animatie

Het vormgevingsbureau van het KNHG, De Ronners uit Rotterdam, heeft een animatie over 175 jaar KNHG-geschiedenis gemaakt. Deze animatie is aan het begin van het jubileumjaar op de website van het KNHG geplaatst.

4.5. Podcast

Ter gelegenheid van het 175-jarig jubileum heeft het KNHG een speciale jubileumpodcast laten maken. Daarin worden de laatste 25 jaar KNHG-geschiedenis besproken; de eerste 150 jaar zijn immers al treffend beschreven door Ed Jonker en Leen Dorsman in hun boek *Anderhalve eeuw geschiedenis* (1995). Dertien prominente KNHG'ers, onder wie oud-bestuursleden, voormalig bureaudirecteuren, BMGN-redactieleden, oudere en jongere leden komen aan het woord in de podcast. De drie verschenen afleveringen hebben elk een specifiek thema: KNHG als vereniging, KNHG en het vakgebied, en KNHG en de samenleving. De podcast is gemaakt door de jonge historicus Allard Amelink en zijn bedrijf 3A3D.

4.6. Lid aan het woord

Maandelijks publiceerde het KNHG een 'Lid aan het woord' op zijn website (12 in totaal), die vragen beantwoordde over de relatie van het lid tot het KNHG en de rol van geschiedenis in de maatschappij. Iedere maand werd de nieuwste aflevering van de rubriek gedeeld in de nieuwsbrief.

4.7. BMGN: actualiteitsparagraaf

In het kader van het jubileumjaar hebben redactie en redactiebureau van BMGN – *Low Countries Historical Review* besloten vanaf 2020 een actualiteitsparagraaf toe te voegen aan nieuw gepubliceerde artikelen. Elke auteur is verzocht een korte alinea te schrijven waarin hij of zij het onderzoek verbindt aan actuele, maatschappelijke vraagstukken of gebeurtenissen, en/of de relevantie van het onderzochte materiaal helder en voor een breed publiek toelicht. Deze paragraaf is toegevoegd aan de online publicatie op de website. Vanaf BMGN 135:1 bevat elk nummer dergelijke paragrafen.

Het doel van de actualiteitsparagraaf is eveneens om media-aandacht voor nieuwe BMGN-publicaties te genereren. Het KNHG-bureau maakt, in samenwerking met het redactiebureau, van elke actualiteitsparagraaf een persbericht en verstuurt dat naar een steeds langer wordende lijst van perscontacten. Naast de actualiteitsparagraaf heeft het redactiebureau bij het forum (135:2) en het themanummer (135:3/4) besloten een korte video te laten maken door Jaar & Dag Media, waarin auteurs op locatie hun onderzoek kort toelichten. Deze nieuwe initiatieven van publiekswerking hebben geleid tot media-aandacht voor elk BMGN-nummer van 2020 (zie 9).

4.8. BMGN: Keuze van de redactie

Het redactiebureau van de BMGN – *Low Countries Historical Review* heeft een *special collection* ontwikkeld getiteld 'Keuze van de redactie'. In dit online dossier reflecteerden oud-voorzitters en oud-redactieleden op vijftig jaar BMGN. Gedurende het jaar verschenen de bijdragen op de website van het tijdschrift. Aan het einde van het jaar zijn alle bijdragen, plus bijdragen van (voormalige) medewerkers van het redactiebureau, gebundeld in een fraaie extra uitgave van het tijdschrift (135:5) en verzonden aan alle leden van het KNHG.

Het omslag van de *special collection* Keuze van de Redactie 1970-2020

5. Bijeenkomsten & congressen

Naast de jubileumactiviteiten heeft het KNHG in 2020 de volgende (digitale) evenementen georganiseerd.

5.1. Nieuwjaarsborrel

Op 15 januari 2020 is voor de derde maal een Nieuwjaarsborrel georganiseerd. De borrel werd goed bezocht. De nieuwe voorzitter van het KNHG, Henk te Velde, en directeur van het bureau Antia Wiersma hielden een korte toespraak, waarna getoast werd op het nieuwe jaar. In totaal waren er ongeveer 60 (niet-)leden aanwezig.

5.2. (Digitale) expertmeetings geschiedenisonderwijs Nederlandse universiteiten

Op 6 maart organiseerde het KNHG de jaarlijkse expertmeeting voor opleidingsdirecteuren en -coördinatoren van de verschillende Nederlandse bachelor- en masteropleidingen geschiedenis. Twee onderwerpen stonden op de agenda: de vraag waar een BA-eindwerkstuk minimaal aan moet voldoen en de invulling van de matching/studiekeuzecheck per instelling. Doel van deze besloten bijeenkomst was om *best practices* uit te wisselen en een open discussie te voeren over de onderwerpen. Deze bijeenkomst werd op verzoek van een van de leden van de groep gevolgd door een tweede, digitale bijeenkomst op 7 april. Deze sessie stond in het teken van de gevolgen van de *lockdown* voor afstuderende BA- en MA-studenten. De helft van de leden van de groep was hierbij aanwezig. In tegenstelling tot de vorige expertmeetings werd een kort verslag per mail na afloop rondgestuurd aan alle leden van deze groep.

5.3. Nacht van de Geschiedenis

In 2020 was het KNHG wederom een van de inhoudelijk organiserende partners van de Nacht van de Geschiedenis, die dit jaar geheel digitaal werd georganiseerd. Er waren twee programma's die via live streams vanuit het Rijksmuseum konden worden bijgewoond. De Nacht wordt ieder jaar georganiseerd op de laatste zaterdagavond van de Maand van de Geschiedenis (oktober). Het thema in 2020 was Oost-West. Het KNHG kon dankzij dit partnerschap zijn leden een gratis toegangsticket geven. In totaal werden er ruim 1.400 kaarten verkocht voor deze digitale editie.

5.4. Digitaal Jaarcongres

Op 19 november 2020 organiseerde het KNHG, in nauwe samenwerking met het Environmental Humanities Center aan de Vrije Universiteit Amsterdam, een digitaal congres onder de titel *Meer dan Menselijk Verleden: Historici, Eco-geschiedenis en Environmental Humanities*. Tijdens het plenaire ochtenddeel (Engelstalig) waren er twee lezingen, van prof. dr. Tim Soens (UAntwerpen) en dr. Katie Ritson (Rachel Carson Center, München). Het middagdeel was Nederlandstalig en bestond uit twee rondes met in totaal vijf panels. Het congres werd plenair afgesloten. In totaal hadden 161 deelnemers

en sprekers zich voor het congres aangemeld. Ter voorbereiding op het congres werd een leesdossier aangelegd op de KNHG-website, en tijdens het congres, gedurende de panels, werd op Twitter een live blog bijgehouden. Na afloop schreef Antia Wiersma een blog over de organisatie van een digitaal congres en KNHG-lid Vincent Bijman een deelnemersverslag.

Poster KNHG-Jaarcongres 2020

5.5. Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering werd wegens de coronamaatregelen geheel digitaal gehouden op 8 december. Ongeveer 35 KNHG-leden woonden de digitale vergadering bij.

6. Internationaal

6.1. Beleid

KNHG is een van de vele historische beroepsverenigingen die er wereldwijd zijn. Met een aantal van deze internationale zusterverenigingen heeft het KNHG nauwe banden. Deze contacten zijn op bestuurlijk alsook op organisatorisch niveau. De belangrijkste beweegredenen om deze contacten te onderhouden zijn om kennis uit te wisselen en om te leren van elkaars ervaringen.

6.2. American Historical Association

Antia Wiersma vertegenwoordigde begin januari het KNHG tijdens de *Annual Meeting* van de American Historical Association (AHA) in New York. Zij schreef een uitgebreid verslag dat op de website van het KNHG is gepubliceerd. Tevens heeft zij een verslag gemaakt van de *Presidential Address.*

Samen met Tessa Lobbes, managing editor van de BMGN – *Low Countries Historical Review*, schreef Antia Wiersma een voorstel voor de 2021 *Annual Meeting* van de AHA in Seattle over Plan S en de gevolgen voor historische tijdschriften in de VS en Nederland. Dit voorstel, waaraan ook Martin Burke als voorzitter van Conference of Historical Journals in de Verenigde Staten zijn medewerking verleende, is ingediend en door de programmacommissie van de AHA geaccepteerd. Vanwege de Covid-19-crisis kan de *Annual Meeting* in 2021 echter geen doorgang vinden, en wordt dus ook deze sessie niet georganiseerd.

6.3. CISH/ICHS

In augustus 2020 stond het 23e internationale congres voor historici, georganiseerd in Poznan, Polen, op de agenda. Dit congres wordt eens per vijf jaar georganiseerd in een ander land door een van de leden (beroepsverenigingen van historici) aangesloten bij het Comité international des Sciences historiques / International Committee of Historical Sciences (CISH/ICHS). In 2010 was het KNHG het organiserende lid en vond het CISH-congres plaats in Amsterdam. Vanwege de coronapandemie besloot de organisatie in de loop van het voorjaar dat het congres met een jaar uitgesteld zou worden naar augustus 2021. In juli 2020 publiceerde het CISH zijn jaarlijkse nieuwsbrief, die helemaal in het teken stond van dit besluit. Ondertussen is bekend geworden dat het congres opnieuw een jaar wordt uitgesteld, naar augustus 2022.

6.4. Verband der Historiker und Historikerinnen Deutschland (VHD)

De Duitse tweejaarlijkse *Historikertage* zijn in 2020 ook met een jaar uitgesteld, naar oktober 2021. De organiserende universiteit in 2021 is de Ludwig Universität in München. Het thema van deze 53e Historikertage is *Deutungskämpfe*.

7. Communicatie

7.1. Websites

7.1.1. KNHG.nl

Naar aanleiding van de pandemie die in de loop van maart 2020 in volle hevigheid losbarstte, heeft ook het KNHG een aantal 'corona-activiteiten' georganiseerd. Er is een blogserie ontwikkeld, 'In tijden van intelligente *lockdown'*, waarin historici vertelden over de gevolgen van de eerste *lockdown* voor hun werk. In deze serie zijn dertien bijdragen gepubliceerd. Het KNHG heeft een overzicht van openingstijden en beperkingen van archieven gepubliceerd als gevolg van de maatregelen ter bestrijding van de pandemie. Verder heeft het bureau actief de activiteiten die de zusterverenigingen van het KNHG in het buitenland hebben ontplooid, gevolgd en gedeeld via de website en nieuwsbrieven.

In 2020 is de website van het KNHG continu actueel gehouden, zowel technisch als inhoudelijk. Het KNHG werkt hierin samen met het Amsterdamse bedrijf Code Clear, dat de website in 2017 heeft ontwikkeld en gebouwd. In 2020 zijn er verschillende nieuwe pagina's gestart en gevuld, zoals de dossiers *Werkdruk* en *Historici, Eco-geschiedenis en Environmental Humanities*. Ook is er een *Etiquette digitale bijeenkomsten* op de website verschenen en een pagina getiteld *In de media*, waar KNHG'ers worden uitgelicht die in de laatste maanden – op een bijzondere manier – in het nieuws zijn gekomen. Verder is er een nieuwe Beleidspagina gekomen waarop alle Beleidsplannen, Jaarverslagen en -rekeningen van de laatste jaren overzichtelijk zijn geclusterd.

7.1.2. Historici.nl

In totaal verschenen er in 2020 55 bijdragen op Historici.nl en bezochten ruim 62.000 unieke bezoekers de website. Op Twitter had @HistoriciNL op de laatste dag van het jaar 4.975 volgers, op Facebook 1.446 en op LinkedIn ongeveer 1.500. Sinds het eind van 2020 heeft Historici.nl ook een Instagram-pagina.

Ook werden er in 2020 vier nieuwe dossiers en een blogserie opgestart, waarin verschillende artikelen werden opgenomen. Naar aanleiding van de coronacrisis werd een dossier Dossier Virussen & Bacteriën aangelegd. Daarna volgden de dossiers Dossier Toegepaste Geschiedenis, naar aanleiding van een opinieartikel van de historici Beatrice de Graaff (UU), Lotte Jensen (RU), Rina Knoeff en Catrien Santing (beiden RuG) begin mei in *NRC Handelsblad*, het Dossier Herdenken, de Blogserie Vroegmoderne Publieksdiplomatie en het Dossier Ecogeschiedenis. Het Dossier Toegepaste Geschiedenis kreeg ook aandacht in de vorm van een (jubileum)webinar van KNHG in juni 2020.

De redactieraad van Historici.nl is in 2020 twee keer bijeengekomen, op 13 februari en op 12 november. Tevens kwam de stuurgroep Historici.nl, die bestaat uit de redactieraad plus de voorzitter van het KNHG (Henk te Velde) en de directeur van het Huygens ING (Lex Heerma van Voss), bijeen op 10 juni. Naast het Beleids- en Werkplan 2019/2020 richtten deze bijeenkomsten zich op (technische) vernieuwing van de website en op de oriëntatie op een nieuw beleids- en werkplan.

7.1.3. Historicidagen.nl

Op 1 september 2020 is de website van de Historicidagen 2021 in Rotterdam gelanceerd op de vertrouwde domeinnaam, Historicidagen.nl. De website van de laatst georganiseerde editie in Groningen (2019) is gearchiveerd. Op Historicidagen.nl verscheen in 2020 onder meer informatie over het thema van de Historicidagen (Grenzeloze Geschiedenis), het voorlopige programma, de keynote-sprekers en teamleden van de programmacommissie.

Verder heeft het KNHG, na gesprekken met verschillende aanbieders, voor een nieuw systeem gekozen om deelnemers en bijdragen voor de Historicidagen te registreren: Easydus. In een aantal gesprekken heeft het KNHG-team haar wensen voor dit systeem overgebracht, waarna Easydus een gebruiksvriendelijk en specifiek voor de Historicidagen ingericht *paper handling*-systeem heeft opgezet. De registratiemodule voor deelnemers wordt opgezet in 2021.

7.2. Sociale media

Het KNHG heeft een Twitter-account, een LinkedIn-pagina en geeft een digitale nieuwsbrief uit, die 1.430 ontvangers heeft. BMGN heeft een Twitter-account en een Facebook-pagina. Historici.nl heeft een Twitter-account, een Facebook-pagina en (sinds december 2020) een Instagram-pagina. Jong KNHG heeft een Facebook-pagina, een Twitter-account en een Instagram-pagina. In de loop van 2020 is het aantal volgers van deze verschillende sociale mediakanalen flink toegenomen.

Maand	**Website KNHG.nl***	**Website Historici.nl***	**Twitter-volgers KNHG.nl****	**Twitter-volgers BMGN****	**Twitter-volgers Historici.nl****	**Mail nieuwsbrief geopend**	**Geklikt op nieuwsbrief**
januari	1.800	5.600	1.786	2.100	4.693	524	230
februari	2.000	6.000	1.796	2.099	4.698	538	259
maart	1.400	4.900	1.811	2.114	4.705	481	128
april	1.800	4.900	1.819	2.125	4.713	516	191
mei	2.100	6.300	1.862	2.143	4.769	565	231
juni	2.400	5.400	1.881	2.151	4.786	526	174
juli	1.800	4.100	1.901	2.169	4.810	330	158
augustus	1.500	4.100	1.920	2.179	4.811	316	104
september	1.900	5.100	1.942	2.201	4.837	313	133
oktober	2.700	4.900	1.967	2.218	4.868	298	107
november	2.900	5.100	2.023	2.244	4.926	592	215
december	2.100	5.700	2.046	2.267	4.975	550	181
Totaal	24.400	62.100	2.046	2.267	4.975	5.549	2.111

*Aantal unieke bezoekers. Google Analytics rondt aantallen af op honderdtallen.
**Op laatste dag van betreffende maand.

7.3. Nieuwsbrieven, kaart en nieuwjaarsgroet

Nieuwsbrief

De digitale nieuwbrief wordt elke maand verstuurd rond de 15e dag. Deze bevat relevant nieuws en informatie voor de lezers over het bureau, internationale ontwikkelingen, updates van Historici.nl, Jong KNHG en BMGN – *Low Countries Historical Review*, en sluit af met een overzicht van KNHG-bestuurs- en/of bureauleden in de media. In 2020 zijn 12 nieuwsbrieven verstuurd.

Kaart aan seniorleden

In mei is naar alle seniorleden een kaart gestuurd, als 'hart onder de riem' tijdens de eerste *lockdown* van de coronapandemie.

Kaart aan seniorleden 2020

Nieuwjaarsgroeten

Aan het eind van 2020 werden verschillende nieuwjaarsgroeten verstuurd: naar alle KNHG-leden en relaties van het KNHG, namens de BMGN, Historici.nl en de Historicidagen.

KNHG-Nieuwjaarsgroet

BMGN-Nieuwjaarsgroet

Historici.nl-Nieuwjaarsgroet

Historicidagen-Nieuwjaarsgroet

8. Tijdschrift BMGN – *Low Countries Historical Review*

8.1. BMGN – LCHR

Als uitgever van BMGN – *Low Countries Historical Review* (BMGN – *LCHR*) levert het KNHG een belangrijke bijdrage aan de geschiedwetenschap. Sinds 2012 verschijnt BMGN – *LCHR* in *diamond open access*. In 2020 verschenen twee reguliere nummers en één themanummer, dat als dubbelnummer is uitgebracht.

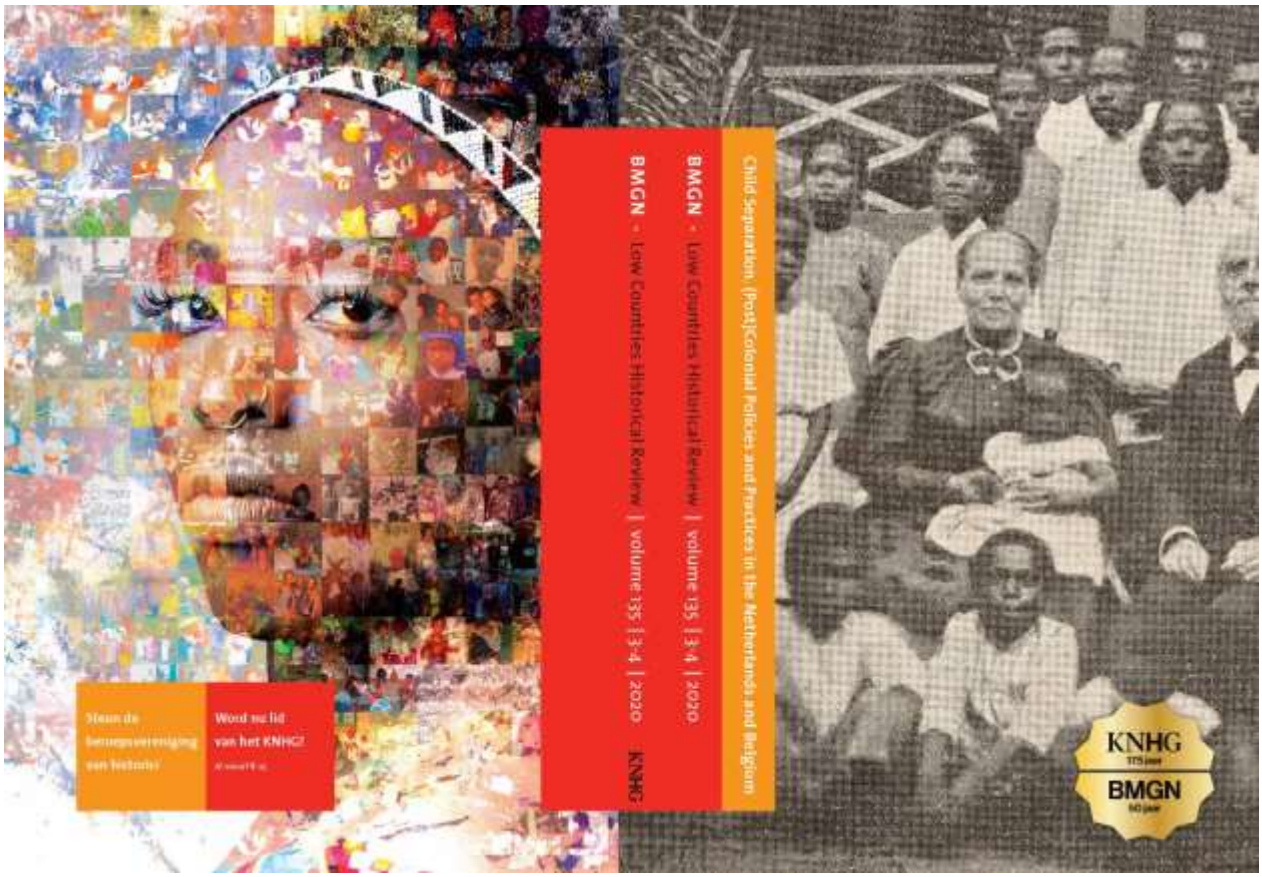

Omslag van het dubbelnummer BMGN – *LCHR* 135:3/4 uit 2020

Publicatieplatform

In 2020 werd BMGN – *LCHR* gepubliceerd via UOpen Journals bij Ubiquity Press te Londen. Deze constructie kent een einddatum omdat UOpen Journals een *incubator model* is. Na verkenning van verschillende alternatieve publicatieplatforms in 2019 hebben het bestuur en de redactie in 2020 besloten te participeren in een nieuw Nederlands platform dat met steun van NWO ontwikkeld gaat worden. Hiertoe is het contract met UOpenJournals verlengd tot en met december 2020. Als vertegenwoordiger van het veld van historische tijdschriften in Nederland is het KNHG actief betrokken bij de ontwikkeling van dit platform. Namens het KNHG neemt directeur Antia Wiersma deel aan de werkgroep die verantwoordelijk is voor de uitwerking ervan bij het Humanities Cluster, dat onderdeel is

van de KNAW. Tessa Lobbes maakt deel uit van de klankbordgroep van het tijdschriftenplatform, waar zij de uitgangspunten van BMGN – *LCHR* bewaakt.

Plan S

Sinds de lancering van Plan S in 2018 heeft het KNHG de taak op zich genomen om de beroepsgroep van historici middels een dossier te informeren over dit plan en over de ontwikkelingen op het gebied van open access. In 2020 is dit dossier, waar nodig, aangevuld en geactualiseerd.

Academic Publishing in Europe (APE)

Managing editor Tessa Lobbes heeft het jaarlijkse congres Academic Publishing in Europe bezocht in januari, waar Europese en Amerikaanse wetenschappelijke uitgevers van gedachten wisselden over Plan S.

8.2. Redactie

Dirk Jan Wolffram, voorzitter (Rijksuniversiteit Groningen)
Frederik Buylaert (Universiteit Gent)
Alicia Schrikker (Universiteit Leiden)
Marnix Beyen (Universiteit Antwerpen)
Idesbald Goddeeris (KU Leuven)
Danielle van den Heuvel (Universiteit van Amsterdam)
Maïka De Keyzer (KU Leuven)
Pim Huijnen (Universiteit Utrecht)

8.3. Recensies

Sinds 2017 worden de recensies online en doorlopend in een aparte *review issue* gepubliceerd. Deze werkwijze bevordert snel recenseren van recent verschenen studies en snel publiceren, in plaats van te wachten tot een nieuw nummer verschijnt. In 2020 publiceerde BMGN – *LCHR* 70 recensies online. Het aantal gepubliceerde recensies is toegenomen ten opzichte van 2019, toen 57 besprekingen werden gepubliceerd. Wel ligt dit aantal lager dan het streefgetal van het redactiebureau: dat tracht om elk jaar minimaal 80 recensies te publiceren. In totaal ontving het redactiebureau in 2020 54 besprekingen, waarvan het er 41 in hetzelfde jaar publiceerde. 29 besprekingen die BMGN – *LCHR* in 2020 publiceerde, waren eind 2019 door de auteurs ingeleverd. Het lagere aantal ontvangen besprekingen is mede te verklaren door de vertraging die een groot aantal recensenten in 2020 opliep bij het schrijven en afwerken van hun recensies. Aannemelijk is dat deze vertraging is verergerd door de uitbraak van de coronapandemie, al moet hierbij worden aangemerkt dat recensenten ook voor de coronacrisis hun stuk vaak weken of maanden na de deadline inleverden.

8.4. Samenwerking Kleio

De samenwerking met de Vereniging van Geschiedenisdocenten in Nederland (VGN) heeft dit jaar verder vorm gekregen. Op aangeven van het redactiebureau van de BMGN – *Low Countries Historical Review*

benadert de redactie van het vaktijdschrift voor geschiedenisdocenten, *Kleio*, een of meerdere BMGN-auteurs voor een Nederlandstalige versie van hun artikel. Dit artikel wordt in *Kleio* gepubliceerd en dient ter inhoudelijke verdieping van de kennis van docenten (zie 9. In de Media voor meer informatie). Tevens is op 30 september een webinar voor docenten georganiseerd met auteurs van het forum over extreem geweld in dekolonisatieoorlogen. Ongeveer vijftien docenten namen hieraan deel.

9. KNHG en BMGN in de media

Makelaarsrol KNHG

Het KNHG heeft in 2020 vier keer de redactie van een televisieprogramma in ontwikkeling, Het verhaal van Nederland, geadviseerd. Per keer heeft het bureau namen van ter zake deskundige historici voorgedragen op verschillende thema's en onderwerpen die in het programma de revue passeren.

BMGN in de media

In april 2020 werd Henk te Velde naar aanleiding van de publicatie van zijn artikel ''De eeuw van Van der Palm!'' Publieke welsprekendheid en de politieke cultuur van de Restauratie in Nederland´ (BMGN 135:1) uitgenodigd in het radioprogramma OVT om de coronapersconferenties van premier Rutte historisch in te kaderen.

Naar aanleiding van de publicatie van het artikel 'From Artless to Artful. Illustrated Histories of the Eighty Years´ War in the Seventeenth-Century Dutch Republic´ (BMGN 135:2) verscheen in *De Telegraaf* een interview met auteur Michel van Duijnen.

Het BMGN-Forum 'Extreem geweld tijdens dekolonisatieoorlogen in vergelijkend perspectief, 1945-1962' (BMGN 135-2) leidde tot een interview met Thijs Brocades Zaalberg en Bart Luttikhuis in *Trouw* en tot een interview met Bart Luttikhuis in het NOS Radio 1 Journaal op 17 juli 2020.

Links: Het interview met Michel van Duijnen over zijn artikel in *De Telegraaf*

Rechts: Het interview met Thijs Brocades Zaalberg en Bart Luttikhuis over extreem geweld tijdens dekolonisatieoorlogen in *Trouw*